

AskREACH završna regionalna konferencija
OSTVARIVANJE PRAVA POTROŠAČA NA INFORMACIJU O ŠTETNIM
SUPSTANCAMA U PROZVODIMA POMOĆU DIGITALNIH ALATA

#Scan4Chem

23. 12.2021.

LIFE • ASK
REACH

AskREACH baza i kampanja usmerena ka kompanijama

Jasminka Randelović, ALHem

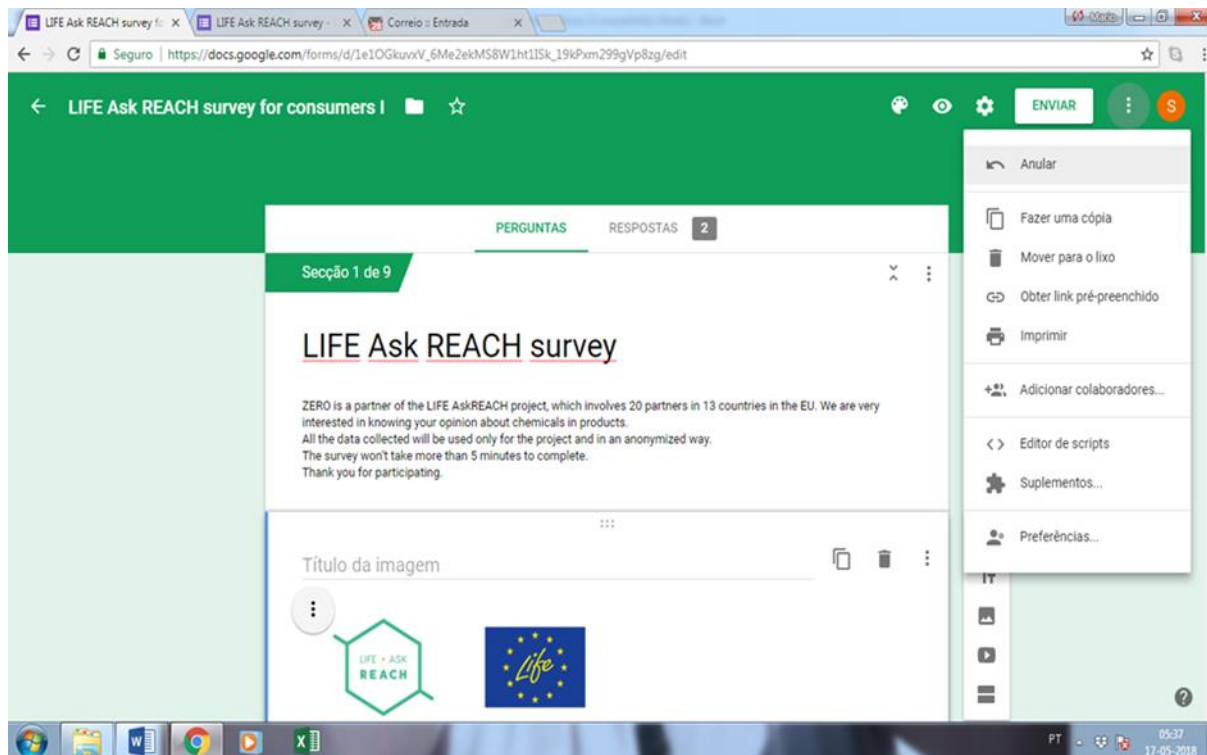
**Umwelt
Bundesamt**

Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

AskREACH upitnik ZA KOMPANIJE

Ispitivanje je sprovedeno u periodu od 28.01. do 28.02.2019.

Upitnik je poslat na 54 adrese privrednih Subjekata.

Uspostavljen je direktan kontakt sa kompanijama uz podršku PKS-Udruženja za hemijsku industriju.

- **78% anketiranih je upoznato sa obavezom komunikacije u vezi člana 27 Zakona o hemikalijama**
- **55% anketiranih kompanija raspolaže informacijom o prisustvu SVHC u njihovim proizvodima**
- **nijedna kompanija nije mogla da proceni troškove koje se odnose na upravljanje informacijom o prisustvu SVHC u svojim proizvodima na godišnjem nivou**

LIFE • ASK
REACH

AskREACH za kompanije

- Projekat je namenjen i snabdevačima proizvoda, odnosno proizvođačima, uvozniciima, distributerima ili prodavcima u maloprodaji

AskREACH baza podataka i Scan4Chem app pomaže kompanijama da poboljšaju komunikaciju prema potrošačima

ZAŠTITITE POVERENJE POTROŠAČA

UNESITE SVOJE PROIZVODE U AskREACH BAZU

- Kao snabdevač, imate pravo da znate i obavezu da pružite informaciju!
- Kompanije iz Srbije, BiH i Crne Gore mogu direktno i posle formalnog završetka projekta da unesu informacije o svojim proizvodima u EU AskREACH bazu podataka

LIFE • ASK
REACH

PREDNOSTI za kompanije

- Bez potrebe za obradom svakog pojedinačnog zahteva podnesen od strane potrošača (ušteta vremena i resursa).
- Unos informacija o SVHC za sve Vaše proizvode u jednom koraku.
- Pružanje dodatne informacije o proizvodima direktno potencijalnim klijentima.
- Pristup statistici o zahtevima klijenata.
- Dostupnost interfejsa za unos većeg broja podataka u jednom koraku (iz sistema kompanije)
- Podsetnik za ažuriranje informacije svaki put kada se nova supstanca identifikuje kao SVHC (dva puta godišnje).
- Promocija proizvoda bez SVHC uz pomoć aplikacije.

LIFE • ASK
REACH

Materijali

- Brošura namenjena kompanijama proizvođačima
 trgovcima
- Priručnik za unošenje podataka o SVHC u proizvodima
- Brzi vodič
- Infografika trgovcima
- Video klip
- Upitnik za intervju sa trgovcima

BUDITE MEĐU PRVIM KOMPANIJAMA NA PROJEKTU AskREACH!

Projekat LIFE AskREACH je u potrazi za kompanijama koje su zainteresovane da se uključe u ovaj projekat kako bi među prvima imale pristup bazi podataka i mogli da je testiraju. Ukoliko ste zainteresovani da se uključite u ranoj fazi razvoja, molim Vas da nas kontaktirate putem mejla askreach@alhem.rs. Moći ćete da učitate da se IT alat prilagodi Vašim potrebama. Kao pionir kompanija imaćete priliku da razgovarate sa ekspertima na projektu u vezi izazova u primeni zakonskih propisa iz oblasti upravljanja hemikalijama.

NACIONALNA ORGANIZACIJA KOJA SPROVODI PROJEKT U SRBIJI:

Alternativa za bezbednije hemikalije – ALHem
Sarnačka 2, lokal 3, 11000 Beograd
askreach@alhem.rs

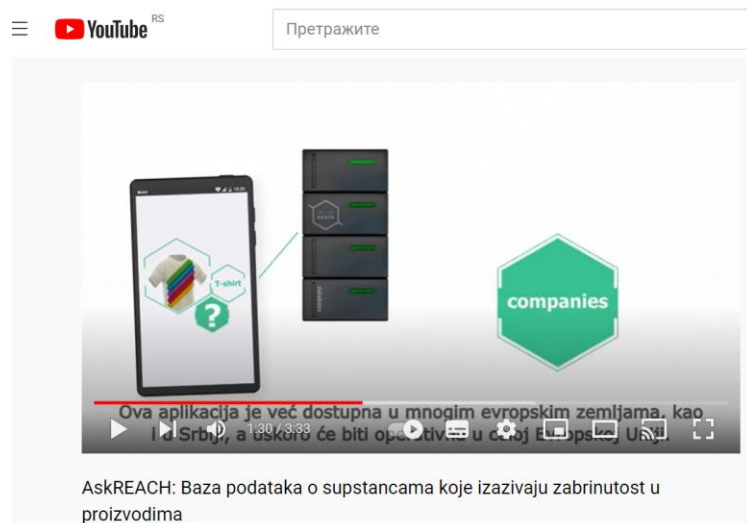
VIDEOCI LIFE PROJEKTI PARTNER ZA KOMPANIJU:
Luxembourg Institute of Science and Technology (LIST)
41, rue du Brill • L-4422 Belvaux • Luxembourg
Contact: Oona Freudenthal and Arno Bliwer
Phone: +352 275 888 5063
companies@askreach.eu

Vite o LIFE AskREACH projektu i EU REACH Uredbi možete naći na
WWW.ASKREACH.EU • WWW.ECHA.EUROPA.EU
WWW.CHEMICALSINOURLIFE.ECHA.EUROPA.EU
WWW.ALHEM/ASKREACH

AskREACH ZA KOMPANIJE

Pomozite Vašoj kompaniji da ispuni svoje zakonske obaveze u vezi sa supstancama koje izazivaju zabrinutost!

Da li ste snabdevač, odnosno da li proizvodite, uvozite, distribuirate ili prodajete proizvode potrošačima?
Da li ste svesni prisustva hemikalija u proizvodima?
Kao snabdevač, imate pravo da znate i obaveznu da pružite informaciju!

Претражите

Ova aplikacija je već dostupna u mnogim evropskim zemljama, kao i u Srbiji, a uskoro će biti operativna u celoj Evropi i USA.

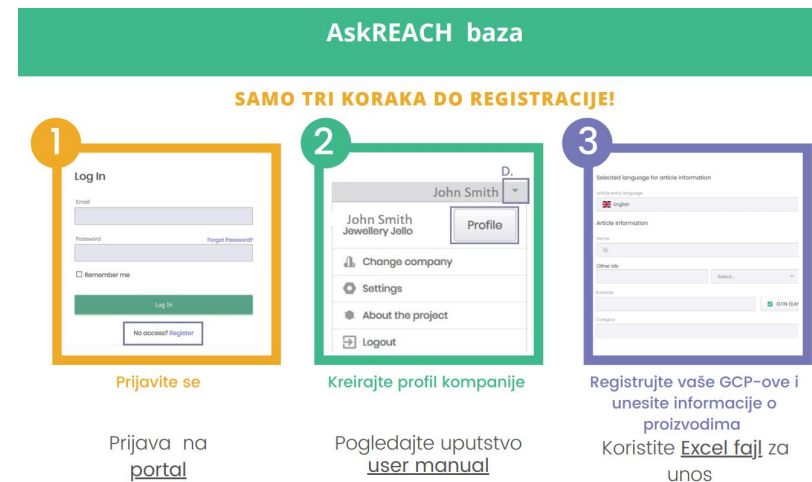
AskREACH: Baza podataka o supstancama koje izazivaju zabrinutost u proizvodima

**LIFE ASK REACH
RETAILERS CAMPAIGN
-
PRE-ASSESSMENT
INTERVIEW**

Version 4, updated June 2021

Supporting material for Project Partners to the Retailers campaign
Task 1:
Article assortment assessment

AskREACH baza

SAMO TRI KORAKA DO REGISTRACIJE!

- 1** Log in
Email
Password
Remember me
Log in
No account? Register
Prijavite se
Prijava na portal
- 2** Create profile
John Smith
John Smith Jewellery Jello
Change company
Settings
About the project
Logout
Kreirajte profil kompanije
Pogledajte uputstvo user manual
- 3** Register your GCP-ove
Selected language for article information
English
Article information
Name
Other IDs
Company
Log in Date
Registrujte vaše GCP-ove i unesite informacije o proizvodima
Koristite Excel fajl za unos

ALHem poziva kompanije koje posluju u Republici Srbiji da učestvuju u projektu Life AskREACH!

Alternativa za bezbednije hemikalije (ALHem) je partnerska organizacija iz Srbije koja učestvuje u realizaciji projekta LIFE AskREACH zajedno sa 20 partnera iz 13 zemalja Evropske Unije. Jedan od ciljeva projekta jeste pružanje podrške kompanijama u vezi ispunjavanja zakonske obaveze o pružanju informacije o prisustvu opasnih hemikalija u proizvodima na zahtev potrošača.

Svojom bazom podataka i alatom za komunikaciju unutar lanca snabdevanja, kao i mobilnom aplikacijom za potrošače, projekat LIFE AskREACH ima za cilj unapređenje komunikacije između snabdevača i potrošača u vezi sa supstancama koje izazivaju zabrinutost (Substances of Very High Concern - SVHC) u proizvodima. Kompanije često postavljaju pitanja o projektu kao što su: „Zašto treba da dajem podatke o mojim proizvodima?“, „Gde mogu da dobijem više informacija o Zakonu o hemikalijama i Uredbi REACH?“ ili „Kako da prikupim podatke o mojim proizvodima?“. Ovde dajemo odgovore na najčešće postavljena pitanja koja vam pomažu da shvatite sadržaj i obim projekta AskREACH. Za više informacija, posetite www.askreach.eu, www.alhem.rs/ask-reach/ ili nam pišite na askreach@alhem.rs

NAJČEŠĆE POSTAVLJENA PITANJA

Šta su supstance koje izazivaju zabrinutost?

Supstance koje izazivaju zabrinutost (SVHC) definisane su Zakonom o hemikalijama koji je usklađen sa EU Uredbom REACH, i nalaze se na Listi supstanci kandidata za Listu SVHC. To su supstance koje imaju ozbiljan uticaj na zdravlje ljudi kao što su karcinogene ili mutagene supstance, kao i one koje imaju ozbiljan uticaj na životnu sredinu, odnosno supstance sa dugotrajnim dejstvom koje se akumuliraju u organizmu. Lista kandidata ažurira se dva puta godišnje, kada joj se dodaju nove identifikovane supstance koje izazivaju zabrinutost.

Šta je proizvod u smislu Zakona o hemikalijama, odnosno REACH-a?

Obaveza izveštavanja o sadržaju supstanci koje izazivaju zabrinutost odnosi se na proizvode. Prema Zakonu o hemikalijama, kao i EU REACH Uredbi, proizvod jeste predmet kome je tokom proizvodnje dat određeni oblik ili dizajn koji više određuje njegovu funkciju nego hemijski sastav. Primeri proizvoda su odeća, nameštaj, elektronski uređaji i igračke.

Hemijske smeše, kao što su sredstva za čišćenje domaćinstva, kozmetika ili boje, ne potpadaju pod član 27 Zakona o hemikalijama. Međutim, konkretne obaveze o izveštavanju o sadržaju ovih smeša potiču iz drugih propisa koji se odnose na obeležavanje i pakovanje tih smeša.

Da li sam ja snabdevač proizvoda?

Zakon o hemikalijama definiše snabdevača proizvoda kao proizvođača ili uvoznika proizvoda, distributera ili drugog aktera u lancu snabdevanja koji stavlja neki proizvod na tržište.

Šta propisuje član 27 Zakona o hemikalijama i koje su obaveze pružanja informacija o supstancama u proizvodima?

Član 27. Zakona o hemikalijama, odnosno član 33 EU REACH Uredbe, propisuje da je snabdevač proizvoda koji sadrži SVHC u koncentraciji većoj od 0,1% (masenog udela) dužan da svakom distributeru ili daljem korisniku u lancu snabdevanja dostavi informacije dovoljne za ezbednu upotrebu tog proizvoda, a najmanje ime te supstance. Pored toga, ovaj član omogućava potrošaču da zahteva i dobije informaciju o prisustvu SVHC i da ostvari svoja prava bez naknade.

Na koji način moji potrošači (kupci) i moja kompanija mogu da imaju koristi od aplikacije?

Ako podatke o proizvodu unesete u AskREACH bazu podataka, potrošači koji koriste aplikaciju moći će da raspolazu informacijama o supstancama koje izazivaju zabrinutost u vašem proizvodu bez potrebe za slanjem pojedinačnog zahteva vašoj službi za podršku kupcima. Potrošač ne mora da čeka na Vaš odgovor, već može da donese odluku o kupovini odmah u radnji budući da ima brz pristup podacima. Vaša služba za podršku kupcima ne mora da obrađuje pojedinačne zahteve kupaca čime se štedi dosta vremena. Pored toga, potencijalnim kupcima možete preko ove aplikacije dati i dodatne informacije o proizvodu. Za proizvode koji sadrže supstance koje izazivaju zabrinutost, imate mogućnost da svoje potrošače informišete o bezbednoj upotrebi. Kada je reč o proizvodima koji ne sadrže supstance koje izazivaju zabrinutost, aplikacija Vam daje mogućnost da to transparentno objavite, pokazujući da je Vaša kompanija proaktivno uključena u stavljanje proizvoda bez supstanci koje izazivaju zabrinutost na tržište. Aplikacija će vam pomoći da date odgovor na bilo koji zahtev u vezi sa supstancama koje izazivaju zabrinutost, čime ćete pomoći kupcima da lako donesu informisanu odluku o kupovini!

Da li će baza podataka pomoći mojoj kompaniji da se usaglasi sa Zakonom o hemikalijama i EU REACH Uredbom?

Baza podataka će Vam pomoći da ispunite zahteve iz člana 27 Zakona o hemikalijama i člana 33 EU REACH Uredbe.

Da li mi baza podataka pomaže u praćenju zahteva koje upućuju potrošači?

Da! Baza podataka će Vam dati statističke podatke o broju zahteva od Vaših potrošača, kao što su broj zahteva u određenom vremenskom periodu, zemlje iz kojih zahtevi stižu, i slično. To vam omogućava da lako pratite koji od Vaših proizvoda je najpopularniji prema zahtevima potrošača.

Da li treba da obezbeđujem podatke o supstancama koje izazivaju zabrinutost samo jednom ili posebno za svaku državu članicu u kojoj se moji proizvodi prodaju?

Morate da izradite standardizovane podatke o supstancama koje izazivaju zabrinutost jednom za jedan određeni barkod, a oni će zatim biti automatski dostupni i prevedeni za sve ostale države članice preko sistema baze podataka AskREACH. Naravno, ako obezbedite i dodatne informacije, kao što je uputstvo o bezbednoj upotrebi ili opis proizvoda, ove dokumente možete izdati u verzijama na različitim jezicima.

Podaci o supstancama koje izazivaju zabrinutost moraju se redovno ažurirati. Na primer, kada se nova supstanca koja izaziva zabrinutost stavi na Listu supstanci kandidata za Listu SVHC ili ako se menja sastav proizvoda.

U kojim državama članicama EU će biti dostupna aplikacija?

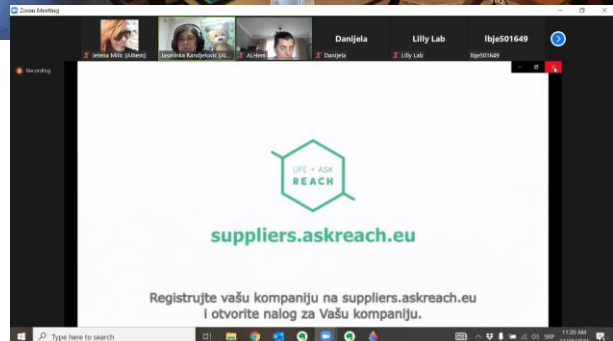
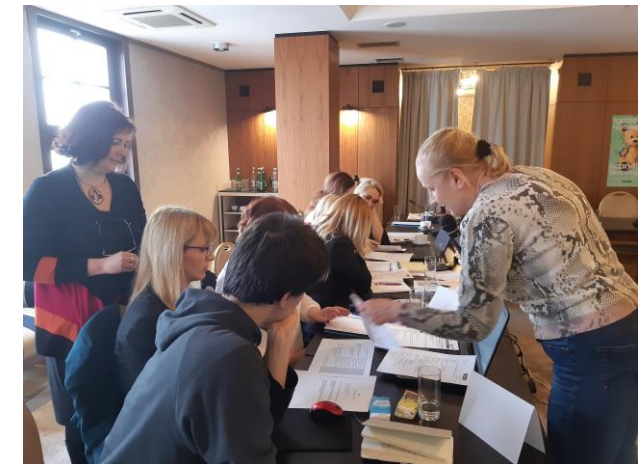
Na početku (2019), aplikacija će biti dostupna u 13 zemalja partnera na projektu, a to su: Austrija, Hrvatska, Češka Republika, Danska, Francuska, Nemačka, Grčka, Letonija, Luksemburg, Poljska, Španija i Švedska. Krajnji cilj projekta je da ova aplikacija bude dostupna u svim državama članicama EU. Pored članica EU, aplikacija će biti dostupna i u Republici Srbiji na srpskom jeziku.

LIFE • ASK
REACH

Kontakti sa kompanijama u Srbiji

- **Korišćeni kanali komunikacije:** website, imejl, telefonski pozivi, ankete, organizovanje konferencije, info-dana, seminara i webinar, objave u specijalizovanim magazinima, prisustvo u elektronskim medijima, gostovanja/uključenja u radio i TV emisijama
- **Saradnja sa PKS-Udruženjem za hemijsku industriju, Centrom za životnu sredinu i drugim udruženjima** (tekstilna, metalska, drvena industrija)
- **Broj direktno kontaktiranih kompanija: oko 70, indirektno: 2600**
- **Broj kompanija čiji se kontakti nalaze u Internoj bazi AskReach: 369**

„INFODAN ZA PREDSTAVNIKE UDRUŽENJA PKS U VEZI SA OPASNIM
HEMIKALIJAMA U PROIZVODIMA“

SUPSTANCE KOJE IZAZIVAJU ZABRINUTOST (SVHC) U SRBIJI

Privredna komora Srbije, Beograd, 23. maj 2019.

LIFE • ASK
REACH

Izazovi

- Nedovoljan nivo svesti i znanja privrednih subjekata o obavezi komunikacije unutar lanca snabdevanja i ka potrošačima (izuzetak: proizvođači hemikalija i proizvoda od gume, plastike...)
- Pandemija, fokus na drugim aspektima u poslovanju
- Nedostatak fizičkog kontakta, sajмова, konferencija
- Uvoznici: problem u dostavljanju informacija od proizvođača sa dalekog istoka naročito sezonske robe (novogodišnja roba, letnji program, školski pribor i sl.)
- Dinamičan portfolio proizvoda: potrebno je mnogo truda da se informacije unete u bazu podataka održavaju ažuriranim
- Potreba za pristupom “Top down” - kako stići i pristupiti najvišem menadžmentu/donosiocima odluka u kompanijama?

AskREACH baza

SAMO TRI KORAKA DO REGISTRACIJE!

1

Log In

Email

Password [Forgot Password?](#)

☐ Remember me

[No access? Register](#)

Prijavite se

Prijava na
portal

2

D.
John Smith

John Smith
Jewellery Jello

Kreirajte profil kompanije

Pogledajte uputstvo
user manual

3

Selected language for article information
Article entry language

Article information
Name

Other ids

Barcode
 ☒ GTIN (EAN)

Category

Registrujte vaše GCP-ove i
unesite informacije o
proizvodima
Koristite Excel fajl za
unos

LIFE • ASK
REACH

GS1 i Gepir baza podataka

Welcome to GS1
The Global Language of Business

Global Website | [Change Country](#)

MO Zone login

[About](#) [Standards](#) [Services](#) [Industries](#) [News & Events](#)

GS1 sistem je skup standarda koji omogućavaju efikasno upravljanje globalnim, multiindustrijskim lancima snabdevanja, pomoću jedinstvenog identifikovanja proizvoda, transportnih jedinica, lokacija i usluga.

GS1 GEPIR je baza podataka koja sadrži osnovne podatke od preko 1.5 miliona kompanija iz preko 112 zemalja. Pokretanjem sledećih linkova možete pronaći kompaniju, firmu, ustanovu, lokaciju.

840 - 849	GS1 Spanija
850	GS1 Kuba
858	GS1 Slovačka
859	GS1 Češka
860	GS1 Srbija
865	GS1 Mongolija
867	GS1 Severna Koreja
868 - 869	GS1 Turska
870 - 879	GS1 Holandija

385	GS1 Hrvatska
389	GS1 Crna Gora
387	GS1 Bosna i Hercegovina

<http://www.gs1yu.org/company-prefix.html>

EAN-13

- Simbol ID: JE0
- Kapacitet: 13 cifara
- skeniranje u svim pravcima (na mestu prodaje)
- koji kodira GTIN-13

LIFE • ASK
REACH

AskREACH baza

1

Prijavljivanje

-> otvorite web stranicu [AskReach baze](#)
Izaberite "Register" na dnu ekrana
Unesite vaše informacije i pratite instrukcije

2

Kreirajte profil kompanije

-> Na "Profile" tabu
Unesite ime vaše kompanije i/ili vašeg brend(ova)
Unesite generičku e-mail adresu za zahteve potrošača
Da li ste (GSI) vlasnik barkoda? Unesite vaše u Global Company Prefixes (GSP)

3

Unesite vaše proizvode

- > Imate tri mogućnosti:
- Vaši proizvodi i ambalaža ne sadrže SVHC > 0,1%: kliknite na "Barcode Range Declaration" tab da potvrdite informacije
 - Želite da unesete jedan po jedan proizvod: idite na "Article declaration" tab i kliknite na "Add article"
 - Želite da unesete više proizvoda odjednom: kliknite na "More", zatim "Import" i unesite vaš prethodno popunjeni AskREACH import excel fajl

4

Čestitamo, vaša kompanija je sada deo Scan4Chem i AskREACH zajednice!

Naš tim će verifikovati vašu registraciju i kontaktirati vas da potvrdi da ste vi izvor unešenih podataka. Nakon verifikacije uneti podaci će biti dostupni korisnicima aplikacije Scan4Chem.

LIFE • ASK
REACH

LIST

The Project LIFE AskREACH (No. LIFE16 GIE/DE/000738)
is funded by the LIFE Programme of the European Union

Kako izgleda mejl sa zahtevom koji stigne kompaniji?

Subject: Zahtev za informaciju u skladu sa Uredbom REACH i Zakonom o hemikalijama Republike Srbije

Informacije za kompanije (od Scan4Chem tima)

Poštovani,
Želeo/la bih da se informišem da li proizvod¹ *Jednoručna baterija* sa barkodom 8605030600446 i/ili njegova ambalaža sadrži bilo koju supstancu koja izaziva zabrinutost (SVHC)

(<http://echa.europa.eu/candidate-list-table>).

U skladu sa evropskom Uredbom REACH, kao i Zakonom o hemikalijama Republike Srbije, imam pravo da znam da li je neka supstanca koja izaziva zabrinutost (SVHC) prisutna u proizvodu u koncentraciji većoj od 0,1%. U slučaju da proizvod ne sadrži SVHC, takođe bih želeo/la da budem informisan/a o tome.

Unapred hvala na odgovoru na ovaj zahtev.

S poštovanjem
Jasminka Randjelovic, Serbia

Ovaj zahtev za informaciju je poslat preko Scan4Chem aplikacije, razvijene u okviru projekta LIFE AskREACH. Više o projektu možete naći na <https://alhem.rs/ask-reach/>.

Molimo Vas da odgovorite podnosiocu zahteva pomoću Reply u Vašem Inbox-u. Vaš odgovor će zatim biti automatski prosleđen samo podnosiocu zahteva i neće biti dostupan trećoj strani. U slučaju da želite da zaobiđete AskREACH sistem, molimo Vas da date instrukcije potrošaču kako da Vas direktno kontaktira.

Vaši kontakt podaci potiču iz istraživanja koje su sprovedli partneri na projektu AskREACH (ukoliko sami niste registrovali vaše kontakt podatke u evropsku AskREACH bazu podataka). Ukoliko Vi lično niste odgovorno lice za upravljanje zahtevima u vezi hemikalija u proizvodima, pozivamo Vas da unesete tačne kontakt podatke u [bazu podataka](#) ili da ih pošaljete na askreach@alhem.rs. U bazi podataka možete da unesete informaciju o sadržaju supstanci koje izazivaju zabrinutost (SVHC) u vašim proizvodima. Na taj način potrošači su u mogućnosti da se informišu o tome putem aplikacije i Vi nećete imati obavezu da odgovarate na pojedinačne zahteve u vezi tih proizvoda.

AskREACH tim

LIFE • ASK
REACH

Kako izgleda odgovor?

Back

Archive

Move

Delete

Spam

...

visible to the supplier team.

Poštovana,

Ovim putem Vam se zahvaljujemo na obraćanju i izdvojenom vremenu da nam pišete.

Ovim putem Vam se zahvaljujemo na obraćanju i izdvojenom vremenu da nam pišete. Obaveštavamo Vas da pomenuti artikal Kесе za pečenje sa barkodom [REDACTED] ne sadrži supstance koje izazivaju zabrinutost i u prilogu Vam dostavljamo potpisanu izjavu našeg proizvođača.

Zamolili bismo Vas da zanemarite prethodni e-mail dostavljen bez priloga.

Hvala na razumevanju.

**Na zahtev se odgovara sa „Replay“.
App štiti privatnost potrošača, nije
moguće videti email adresu kupca.**

Back

Archive

Move

Delete

Spam

...

▲ ▼ ➤

Dear [REDACTED]

On 10.12.2020, you submitted a query generated by the Scan4Chem app developed by the LIFE AskREACH project regarding the REACH Regulation on chemicals.

According to the European Chemicals Regulation REACH, Art. 33, retailers and manufacturers are obliged to provide information on substances of concern that may be contained in non-food products and packaging.

To the requested product:

MP [REDACTED]

LIFE • ASK
REACH

LIFE AskREACH, projekat koji finansira evropski program LIFE, ima za cilj da pojednostavi komunikaciju informacija o SVHC u proizvodima (www.askreach.eu). **Scan4Chem** je aplikacija za mobilni telefon koja je razvijena u **AskREACH-u**. Potrošači mogu da šalju zahteve za informaciju o SVHC putem ove aplikacije ili - ako su podaci o proizvodima već unešeni u bazi podataka - odmah dobijaju željene informacije.

NACIONALNA ORGANIZACIJA KOJA SPROVODI PROJEKAT U SRBIJI:

Alternativa za bezbednije hemikalije - ALHem
Šamačka 2 lokal 3, 11000 Beograd
askreach@alhem.rs

VODEĆI LIFE PROJEKTNI PARTNER ZA KOMPANIJE

Luxembourg Institute of Science and Technology (LIST)
41, rue du Brill • L-4422 Belvaux • Luxembourg

Contact: Oona Freudenthal and Arno Biwer
Phone: +352 275 888 5063
companies@askreach.eu

Više o LIFE AskREACH projektu i EU REACH Uredbi možete naći na

WWW.ASKREACH.EU • WWW.ECHA.EUROPA.EU
WWW.CHEMICALSINOURLIFE.ECHA.EUROPA.EU
WWW.ALHEM/ASKREACH

This project is funded by the German Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety with means of the Advisory Assistance Programme for Environmental Protection in the Countries of Central and Eastern Europe, the Caucasus and Central Asia. It is (was) supervised by the German Environment Agency (Umweltbundesamt, UBA).

Rezultati AskREACH projekta finansirani iz LIFE programa omogućili su realizaciju ove aktivnosti.

LIFE ASKREACH: HEMIKALIJE U PROIZVODIMA SU BRIGA I TRGOVACA

Bilo da predstavljate veliku industriju ili malu trgovinsku radnju, hemijske supstance koje se nalaze u proizvodima koje prodajete tiču se vašeg posla. Ponekad se štetne supstance namerno dodaju u proizvod da bi se postigla određena svojstva.

Proizvodi za široku upotrebu su

čvrsti predmeti koji služe širokom spektru namena.

Podizanje svesti o negativnim efektima hemikalija i zahtevi evropskog (REACH) i domaćeg zakonodavstva (Zakon o hemikalijama RS) da se dugoročno i postupno eliminišu supstance koje izazivaju zabrinutost (Substances of Very High Concern – SVHC) podstakli su industriju da investira u istraživanje bezbednijih alternativa za zamenu štetnih supstanci u proizvodima. Ali nemoguće je odjednom ukloniti sve takve supstance iz svakodnevnog života. Stoga se proizvodi koji sadrže SVHC i dalje mogu pojaviti na policama prodavnica.

LIFE • ASK
REACH

Kako do informacija?

Nemate informacije od vašeg snabdevača

Mogući razlozi:

- Proizvod ne sadrži SVHC (iznad propisane granične vrednosti)
- Snabdevač ne poseduje ovu informaciju
- Snabdevač nije upoznat sa svojim zakonskim obavezama ili ih ne poštuje

Aktivnost trgovca:

EksPLICITNO zahtevajte takve informacije za konkretne proizvode, proaktivno tražite odgovor.

Nedovoljno informacija od vašeg snabdevača

Mogući razlozi:

- Snabdevač zauzima formalni pristup, npr. „Proizvod je u skladu sa zakonom“
- Snabdevač nije upoznat sa svojim zakonskim obavezama ili ih ne poštuje

Aktivnost trgovca:

Postavite dodatna pitanja i konkretizujte zahtev

Dovoljno informacija od vašeg snabdevača

Mogući razlozi:

- Snabdevač je (i) naveo nazive svih SVHC u proizvodu, (ii) pružio dovoljno informacija koje omogućavaju bezbednu upotrebu proizvoda ili (iii) je potvrdio da je koncentracija SVHC ispod 0,1% w/w

Aktivnost trgovca:

Koristite informacije da odgovorite na zahtev potrošača

Kako do informacija?

Napravite sporazumni ugovor sa snabdevačima

Kao trgovac možete eksplicitno da uključite komunikaciju kao deo ugovora između vas i vaših snabdevača. Konkretno ugovorne klauzule mogu se odnositi na:

- Obaveza pružanja informacija o supstancama u proizvodima, posebno o SVHC
- Zahtev za dokazom o tačnosti informacija o supstancama u proizvodima
- Kupujete samo proizvode koji sadrže SVHC ispod 0,1% w/w.

Prednosti za trgovca:

Pripremljene interne informacije za ispunjavanje vaših zakonskih obaveza u vezi sa komunikacijom

Učinite informacije o proizvodima dostupnim u bazi podataka AskREACH

Kao trgovac, možete da podstaknete svoje snabdevače da podatke unesu u bazu podataka AskREACH:

- Zbog toga što su lako dostupni svim evropskim korisnicima mobilnih telefona Scan4Chem.
- Opcije brzog unosa dostupne su za obimne portfolije proizvoda.
- Mogu se uneti svi proizvodi, bez obzira na to da li sadrže SVHC ili ne.

(<https://www.askreach.eu/app-database/>)

Prednosti za trgovca:

Automatski odgovori potrošačima koji ispunjavaju vaše obaveze u komunikaciji

LIFE • ASK
REACH

Prisustvo u medijima

IN STORE

Prijavite se na našu Newsletter listu

Ok

POČETNA

VESTI

KORONAVIRUS

INTERVJU

DOGAĐAJI

ISTRAŽIVANJA

SPECIJALNA IZDA

Srbija

30.12.2020.

HEMIKALIJE U POTROŠAČKIM PROIZVODIMA - IZAZOV NA PUTU KA ODRŽIVOM POSLOVANJU

Tema broja – održivi razvoj: Otkrivanje „skrivenih“ sastojaka

Sve je više proizvođača i distributera koji u prvi plan ističu svoju opredeljenost ka izbacivanju štetnih hemikalija iz proizvoda ili zamenom bezbednijim alternativama, kao i smanjenju otpada i štetnog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu. Pored toga, propisi se redovno ažuriraju kako bi podstakli kompanije i javni sektor da unaprede svoje ekološke sisteme

Autor: Jelena Milić, Alternativa za bezbednije hemikalije - ALHem

ZA KOJE
PROIZVODE

KAKO DA SAZNATE DA LI PROIZVODI KOJE KUPUJETE SADRŽE ŠETNE SUPSTANCIE

Do sada su građani EU i Srbije poslali oko 20.000 upita za informaciju o prisustvu supstanci koje izazivaju zabrinutost u proizvodima, dok se u AskREACH bazi nalaze informacije o ovim supstancama za oko 25.000 proizvoda...

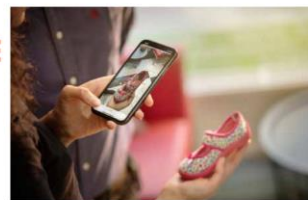
Za svakog potrošača, bezbednost proizvoda je veoma važna. Prilikom kupovine, bitno je biti oprezniji na životnu sredinu, građani sve češće sponiraju i kvalitet proizvoda više nije dovoljan da bi proizvod našao put do potrošača. Kupci žele više od kvaliteta, i često traže brendove čiji su proizvodi u skladu sa njihovim ličnim vrednostima i razmišljanjima o sopstvenom zdravlju, zaštiti životne sredine i društvenoj odgovornosti – oni se sve češće odlučuju da ne kupuju neki brend zato što se kosi sa njihovim vrednostima.

U svakodnevnom životu okruženi smo potencijalno štetnim hemikalijama koje se nalaze gotovo u svim proizvodima u svakodnevnoj upotrebi: odeći i obući, nameštaju, podovima, dečjim igračkama, mobilnim telefonima, kreditnim karticama, kozmetici, kućnoj hemiji, automobilskim sedištima i dr. Mnoge od njih se koriste kao aditivi u plastici, usporivači gorenja u nameštaju i sedištima za kola, plastifikatori u igračkama i PVC podnim oblogama, ili kao zaštitni sloj u imenikama. Ove štetne supstance se oslobađaju u životnu sredinu i prodaju se put do našeg organizma. Unose se

putem hrane, pića, udisanja prašine, gasova i dimova iz vazduha, kontakta sa kožom. Reč je o supstancama koje dovode do poremećaja rada endokrinog sistema, izazivaju rak, mutaciju gena, štetno deluju na reproduktivni sistem, sporo se razgrađuju u životnoj sredini i akumuliraju se u živim organizmima. Ovakve supstance se nazivaju supstancama koje izazivaju zabrinutost, skraćeno SVHC (engleski: Substances of Very High Concern, odnosno SVHC). Iako se povećava broj kupaca koji traže informacije na proizvodima, analitičari ih teško mogu pronaći. Analitičari ih teško mogu pronaći. Analitičari ih teško mogu pronaći. Analitičari ih teško mogu pronaći.

Igrate li se sa hemikalijama?

supstanci kandidata za Listu SVHC. Član 27 Zakona o hemikalijama Republike Srbije usklađen sa članom 33 iz EU REACH Uredbe propisuje obaveznu snabdevača (proizvođača ili uvoznika proizvoda, distributera ili drugog aktera u lancu snabdevanja) koji stavlja proizvod na tržište, da pruži informaciju potrošaču na njegov zahtev o prisustvu supstanci koje izazivaju zabrinutost se odnosi na predmete kojima je tokom proizvodnje dat određeni oblik ili dizajn koji više odnosi njegovu funkciju nego hemijski sastav. Proizvod su npr. oprema za domaćinstvo, odeća, obuća, nameštaj, elektronska oprema, igračka, sportska oprema i drugo. Hemikalije koje pred-

taka o svojim proizvodima, dužan je dati ih zahtev od svojih snabdevača u lancu snabdevanja (proizvođača, uvoznika ili distributera). Od 2018. godine potrošačima širom Evrope, ali i u Srbiji, za slanje zahteva dostupna je Scan4Chem aplikacija za mobilne telefone, koja se može preuzeti na Google Play i App Store. Kada potrošač skenira barkod proizvoda automatski se generiše zahtev za informacijama koji se šalje snabdevaču.

LIFE AskREACH ALHem

Ispitivanje prisustva štetnih supstanci u opremi za sport i rekreaciju...

U sportskim rekvizitima, poput gimnastičkih koptera, prostirki za jogu, tegova za vježbanje, vijača, koptera za pilates i sličnoj opremi, neretko se nalaze tzv. „supstance koje izazivaju zabrinutost“ (Substances of Very High Concern - SVHC), utvrđeno je tokom ispitivanja uzorka ovih proizvoda u okviru evropskog projekta AskREACH. Proizvodi koji

su analizirani kupljeni su u 13 evropskih zemalja. Među ispitivanim proizvodima su i sportski rekviziti sa spratnog tržišta. Ispitivani uzorci su, uglavnom, napravljeni od plastike a rezultati istraživanja pokazuju da su štetne supstance koje se u njima nalaze najčešće plastifikatori, usporivači gorenja, teški metali ili alkilni fenoli. Ukupno je analizirano 82 uzorka u akreditovanoj laboratoriji na prisustvo štetnih supstanci koje se nazivaju „supstance koje izazivaju zabrinutost“ (Substances of Very High Concern)."

U jednoj četvrtini ispitanih proizvoda pronađeno je prisustvo ovih supstanci, a u devet uzoraka ove supstance se nalaze u koncentraciji većoj od 0,1 odsto. Po evropskoj Uredbi EU REACH (kao i po domaćem Zakonu o hemikalijama) proizvođači distributera su obavezni da potrošačima daju informaciju o sastavu proizvoda ako opasni supstanci ima više od 0,1 odsto. Iako je ova informacija zatražena od proizvođača/distributera koji su bili u zakonskoj obavezi da odgovore, nijedna od ovih devet kompanija nije dostavila taj odgovor. U sedam proizvoda su pronađeni plastifikatori za omekšavanje plastike -ftalati DEHP ili DEHP, koji su zabranjeni u proizvodima koji se stavljaju na tržište EU od jula 2020. godine u koncentraciji većoj od 0,1 odsto zbog štetnog dejstva na plodnost i razvoj ploda, kao i remećenja rada endokrinog sistema. DEHP je pronađen u koncentraciji od čak 41% u koptu za

HARMFUL SUBSTANCES IN SPORTS ARTICLES

82 products were tested for SVHCs (Substances of very high Concern)...

Sad leaders

41% DEHP in a

Kako da birate rekvizite za trening:

Skenirajte proizvode koje želite da kupite unapred preko aplikacije Scan4Chem i pošaljite upit trgovcu ili proizvođaču.

Izbegavajte predmete od plastike, naročito meke PVC plastike ili jeftine proizvode od tamne tvrde plastike. Plastične proizvode jakog mirisa vratite prodavcu.

Potražite eko-oznake na proizvodima, kao što su EU Ecolabel ili Blue Angel.

Video-klip namenjen kompanijama

<https://www.youtube.com/watch?v=-ukSJVnMQDM>

Претражите

AskREACH: Baza podataka o supstancama koje izazivaju zabrinutost u proizvodima

LIFE • ASK
REACH

The background of the left side of the image is a vertical strip featuring a marbled pattern in shades of teal, green, and brown. Overlaid on this is a white hexagonal logo with a stylized 'C' shape on its left and right sides.

LIFE • ASK
REACH

Hvala na pažnji